

Ivan Feliks Šašelj.

Avtobiografija povodom 70letnice pisateljevega rojstva.

Najplodnejši, najskrbnejši in najmnogostranejši med živimi slovenskimi folkloristi, I. F. Š a š e l j, bo dovršil letos sedemdeset let življenja. Od leta 1880. naprej, torej že skoro petdeset let, je naš jubilar nabiral narodno blago, duševno in materijelno, kakor čebelica med, skrbno ga urejeval, varoval in objavljaj po raznih časopisih, ali pa ga je poklanjal muzejem, da se ohrani potomstvu. Duhovnik po poklicu, imel je naš jubilar najlepšo priliko spoznavati dušo, delo in socialne razmere naroda. Te ugodne prilike on ni opustil, ker ni delal le to, kar mu je veleval njegov stan, ampak je storil kolikor je mogel. Ko bi bili ostali slovenski duhovniki, pa tudi učitelji, vsaj deloma šli za Ivanom Šašljem, danes bi imeli duševno in materijelno kulturo slovenskega ljudstva proučeno bolj kot kateri drugi narod v Evropi.

Redakcija »Etnologa« zaprosila je g. duhovnega svetnika I. Šašlja, priznavajoč njegove zasluge za slovensko narodopisje, da sam sestavi svoj življenjepis, ki ga tu prinašamo s zahvalo in čestitkami.

Redakcija »Etnologa«.

Rojen sem bil 13. maja l. 1859. v Mokronogu na Frengi h. št. 79. Moj oče je bil po rodu Korošec iz znane puškarske rodbine Šašljev iz Borovelj, čigar oče in dva brata so bili tudi puškarji. Naselil se je bil l. 1858. v Mokronogu, kjer je otvoril pekarno, za Novim Mestom menda edino na Dolenjskem, kasneje pa je imel tudi gostilno. Mati pa, rojena Slatnar, je bila Mokronožanka, katere oče je bil klobučar, ki se je bil naselil v Mokronogu iz Kamnika. V šolo sem hodil najprvo v enorazrednico v Mokronogu, kjer mi je bil učitelj Jožef Potokar, po rodu iz Višnje Gore, ki je učiteljeval v Mokronogu, celih 44 let. V jeseni l. 1869. pa sem odšel v III. norm. razred v Ljubljano, kjer sem izvršil tudi IV. razred l. 1871. V tretjem razredu je bil naš učitelj Mih. Putre, po rodu Kočevar, ki je bil slovenščine malo zmožen.

Pa vsaj je tudi ni potreboval, ker smo se učili vse predmete, razun kršč. nauka, v nemščini. V četrtem razredu pa smo imeli za učitelja Martina Ivanetiča, po rodu Belokranjca-Metličana, ki je učil isto leto menda ravno 50. leto. V tretjem razredu nas je bilo koncem leta nič manj kakor 91 učencev, v četrtem pa 67. V jeseni l. 1871. pa sem odšel na realno gimnazijo v Novo Mesto, kjer sem izvršil vso gimnazijo in 7. jul. 1879. maturiral. Ob mojem času je poučevalo v gimnaziji poleg svetnih profesorjev še 6 patrov-frančiškanov, 4 profesorji, pp. Bernard, Rafael, Ignacij in Lacko, in 2 suplenta, pp. Regalat in Burkhard, ki so bili tudi vsi moji učitelji. Moj sošolec je bil med drugimi vso gimnazijo tudi dr. Ign. Žitnik, kasnejši dež. in drž. poslanec, urednik »Slovenca« in kanonik. Mož je bil jako talentiran, v vseh razredih prvi in odličnjak in prav močne narave. Žal pa, da je bil začel prav zgodaj kaditi in to celo že v normalki in je potem tudi vso gimnazijo obilo kadil, zadnja leta posebno viržinke, kar mu je že v rani mladosti izpodkopalo zdravje, in zato je večkrat tožil zaradi želodca, da mu ni zdrav, kar je tudi pospešilo njegovo smrt. Semenišče sem izvršil v Ljubljani in bil posvečen 7. jul. 1883.

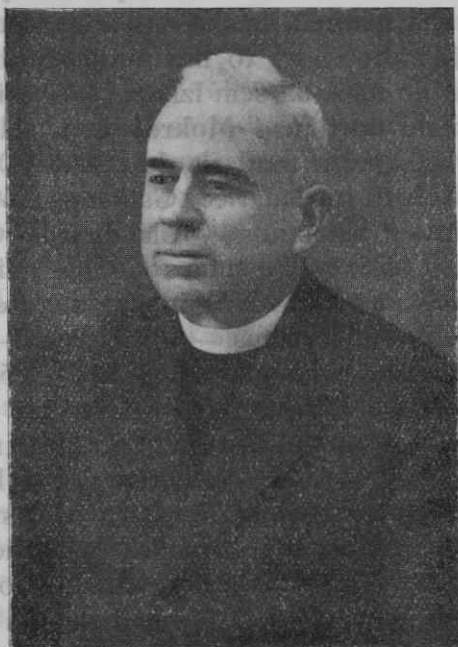
Prva moja služba kot kaplan je bila v Št. Petru pri Novem Mestu, kjer sem bil od 4. sept. 1883. do 30. decb. 1885., ko sem bil prišel za kaplana v Adlešiče k bolnemu župniku Lavoslavu Gorenjcu — Podgoričanu, znanemu pisatelju in prevajalcu, s katerim pa sva bila skupaj samo 7 tednov, ker je umrl že 19. febr. 1886. za vodenico. Mojega prihoda je bil Gorenjec prav vesel, ker sva bila bližnja rojaka po rojstnem kraju — bil je Šentruprčan — in pa, ker mu je bilo znano, da se tudi jaz bavim s pisateljevanjem. Po Gorenjčevi smrti imenovalo me je škofijstvo upraviteljem župnije, kar sem ostal do 12. maja l. 1889., ko sem bil inštaliran za župnika. Inštaliran sem bil pa doma v župni cerkvi v Adlešičih, in ne v škofijstvu v Ljubljani, da mi ni bilo treba hoditi v Ljubljano, kamor je bilo v istem času, ko še ni bilo ne Dolenjske, ne Belokranjske železnice, najbližja pot z vozom do Karlovca, od tam pa s železnico v Zagreb in od tam čez Zidani Most v Ljubljano. Inštaliral me je s škof. dovoljenjem Semiški dekan Ant. Aleš. In v Adlešičih sem ostal potem do 5. maja 1922., ko sem stopil v pokoj, torej čez 36 let. Od 30. avg. 1922. pa pomagam v dušnem pastirstvu in v šoli v Št. Lovrencu ob Temenici na Dolenjskem, kjer sem se nastanil kot upokojenec.

L. 1887. imenovala me je osrednja komisija za ohranjenje zgodov. spominikov na Dunaju svojim dopisujočim članom.

L. 1907. imenoval me je kranjski dež. odbor poverjenikom dež. muzeja v Ljubljani.

2. decb. 1908. l. podelil mi je cesar Franc Jožef zlat zaslužni križec s krono.

23. decb. i. l. imenovala me je občina Adlešiči častnim občanom.

Ivan Feliks Šašelj

6. marca 1913. so me izvolili župani in obč. svetovalci Črnomaljskega sodnega okraja članom okr. šolsk. sveta v Črnomlju, kar sem ostal do l. 1922.

17. avg. 1917. prejel sem od cesarja Karla I. vojni križec za civilne zasluge III. razreda.

21. jan. 1921. imenovalo me je škofijstvo »v priznanje delovanja v dušnem pastirstvu in dela kot pisatelja na polju domače kulturne zgodovine« duhovnim svetnikom.

Naj navedem tu iz svoje mladosti par slučajev, ki so bili odločilni za moje kasnejše delovanje. Ko sem bil l. 1872. o vseh

svetih kot drugošolec za par dni doma na počitnicah, izročil mi je oče pri odhodu z doma nekaj starih novcev, grošev, desetic in dvajsetic, in mi je rekel, da naj začnem zbirati stare novce. To mi je dalo potem povod, da sem se začel že v rani mladosti pečati z numizmatiko. Kasneje sem dobival od očeta vsako leto, ko sem prihajal domu na počitnice, po več starih denarjev, tako da sem imel že kot dijak precejšnjo numizmatično zbirko, med drugimi modernimi novci že tudi več rimskih novcev, katero so dobivali ljudje v Mokronoški okolici pri oranju po njivah. V Mokronogu je bila namreč rimska naselbina, kar se da sklepati iz različnih najdb. In ravno to nabiranje starih novcev me je dovedlo slednjič do tega, da sem izkopal kot abiturient 10. sept. l. 1879. v Pričinski hosti nad Mokronogom celi lonec rimskih novcev od 17 vladarjev in vladaric do cesarja Dioklecijana. Zastopani so bili vladarji in vladarice: Gallienus (260—268), njegova žena Salonina in sin Saloninus — Claudius II. Gothicus (268 do 279) — Quintillus (276) — Postumus (267) — Victorinus — dva Tetrika — Aurelianus (270—275) in njegova žena Severina — Tacitus (275—276) — Florianus — Probus (276—282) — Carus (282—284) — Carinus — Numerianus (282—285). Denar je bil zakopan, kakor sem dokazal v svojem spisu vse najdbe v »Slov. Narodu« l. 1880. št. 9. in 10. Listek, l. 285. po Kr., ko so vladali trije vladarji Carus, Carinus, Numerianus, od katerih vseh so bili novci v loncu. Od Dioklecijana pa, ki je nastopil vladarstvo leto za njimi, pa ni bilo nobenega novca. Vseh novcev, ki so bili vsi bakreni, razun enega srebrnega cesarice Salonine, ki je bilo pa slabo srebro, je bilo okoli 4000. Imeli so tudi skoraj vsi lepo patino. Prvo poročilo o najdbi je prinesel »Laibacher Tagblatt«, kateremu je bil dopisnik Mokronoški okrožni zdravnik Saurau. Za njim pa je poročal tudi »Slov. Narod«. Iz teh dveh pa so prinesli poročila potem še mnogi avstrijski časopisi, vsled katerih sem dobil obilo pisem in prošenj iz različnih krajev in muzejev, naj jim pošljem po nekaj novcev. Posebno mi je pisalo več mestnih muzejev Čeških. Poslal sem bil muzejem v Ljubljano, Novo Mesto, Zagreb, Budjejevice, Olomuc, Plzen i. dr. Kasneje pa sem bil priobčil sam v Listku »Slov. Naroda« obširen spis o vsi najdbi, kjer sem bil navedel tudi averze in reverze posameznih novcev, leto zakopanja, in vzrok, zakaj je bil Rimljan po mojem mnenju, denar zakopal. Izmed Probovih novcev je kupil večino za svojo numizmatično zbirko † dr. Aleksander Missong, biležnik na

Dunaju, eden prvih avstrijskih numizmatikov, ki je sestavljal posebno knjigo samo o Probovih novcih, katere je bil zbral iz vsega sveta, katere pa ni dokončal, ker ga je smrt prehitela. Njegovo zbirko je kupil po njegovi smrti cesar za svojo zasebno numizmat. zbirko. Ta Missong mi je pisal, ko je izvedel natančneje o moji najdbi: »Man muss nur ein Felix heissen, um so einen Fund machen zu können.« Naj pripomnim tu še, da je drugo leto potem t. j. l. 1880. našel moj najmlajši brat Jože v potočku, ki teče iz Pričinske hoste skozi Mokronog, pod gradom, kjer se je igral z otroci, v pesku zlat novec cesarja Anastazija II. (713—716). Vso numizmat. zbirko, kolikor sem je imel še, tudi zlati novec, sem podaril mes. oktobra l. 1906. muzeju škofovih zavodov v Št. Vidu. Ker sta se pa bavila v istem času tudi še dva druga kranjska župnika z numizmatiko in imela tudi zbirki rimskih novcev, prosil sem ju, naj tudi ona podarita svoji zbirki škof. zavodom, da se po naši smrti novci morda ne raztresejo ali porazgube, kar sta tudi oba rada storila. To sta bila Janez Šafer, župnik v Dupljah in Frančišek Jarec, bivši župnik na Mirni na Dolenjskem, ki je bil začel nabirati rimske novce kot kaplan v Leskovcu pri Krškem, kjer so mu jih davali kmetje, ki so jih dobivali pri oranju in kopanju na njivah, na mestu nekdanjega rimskega mesta Neviodunum, zdaj Drnovo. Obenem z numizmat. zbirko sem poslal zavodom tudi svoj spis o najdbi rimskih novcev, kakor tudi nekaj drugih numizmat. spisov, in pa zbirko rudnin, katere sem bil dobil od svojih župljanov, ki so prihajali iz Amerike in mi jih prinašali v spomin, med temi več kosov bakrene rude iz Calumeta. Nekaj časa preje pa sem bil poslal zavodom v treh zabojih večino svoje knjižnice, v kateri so bili po večini knjige leposlovne vsebine. Pa tudi kasneje sem pošiljal zavodom večkrat različne novce za numizmat. zbirko, tako, da mi je pisalo ravnateljstvo še 22. okt. l. 1924., »da je njihova numizmat. zbirka v največji meri sad moje velikodušnosti«.

K poročilu o izkopanju rimskih novcev naj dodam še tole: Takrat je bival v Mokronogu † starinoslovec Jernej Pečnik, ki je bil malo preje občinski tajnik v Mokronogu, katero službo pa je izgubil. Ker ni imel ravnokrat nobenega dela in zaslužka, začel je kopati v Pričinski hosti za menojo, kjer pa ni našel drugega, kakor še nekoliko posameznih rimskih novcev. Nato pa je začel iskati in kopati v Mokronoški okolici, kjer je našel toliko prilike za kopanje, vsaj je bilo znano, da so ravno v Mo-

kronoški okolici našli že večkrat različne predmete še iz predzgodovinske dobe. Kopal je pri sv. Križu, v Slepšek, Ostrožniku, Gomili. Od tu pa je preiskaval dalje proti Šmarjeti, Beli cerkvi i. dr., kakor je deloma sam popisal v svoji knjižici, ki jo je izdal l. 1912. pod naslovom: »Vojvodina Kranjska v predzgodovinski dobi«. Da se je začel torej Pečnik pečati s starinoslovjem in izkopavanjem, k temu so mu dali povod moji rimski novci, ki sem jih izkopal.

Da sem se začel pa baviti tudi že v mladosti s zgodovino in starinoslovjem ter cerkveno umetnostjo, k temu me je napotil moj pohod na Kum l. 1878. Bil sem takrat dijak med 7. in 8. gimn. razredom na počitnicah v Mokronogu. Pa smo se dogovorili z Novomeškim profesorjem Rajk. Nachtigalom in Mokronoškim sodnim pristavom Ludov. Golja, da gremo na Kum. Neko soboto pop. koncem jul. smo se odpeljali čez Št. Ruprt in smo dospeli do mraka do Zapot pod Kumom. Tu smo mislili prenočiti v gostilni in zjutraj prav zgodaj odriniti na Kum, da pridemo tje pred solnčnim vzhodom. Toda pri večerji je opazil Golja, da je gostilničarka žena, katero je bil malo preje v sodišču v Mokronogu obsodil v zapor zaradi tatvine, ali prikrivanja tatvine. Zato je bil mnenja, da ne kaže prenočiti v tej hiši. In res smo jo mahnili, ker smo imeli vodnika seboj, kar ponoči ob 11. uri na Kum, kamor smo dospeli ob dveh zjutraj. Ker se je bilo pa ponoči naoblačilo in je začelo kmalu zjutraj deževati, nismo imeli skoraj nič razgleda s Kuma. Zatorej sem šel v zvonik in si ogledal Kumske zvonove. Ker so bili pa stari in prav zanimivi, sem prepisal njihove napise. In to me je vzpodbudilo, da sem se začel pečati s zgodovino zvonarjev in zvonov na Kranjskem, o katerih sem priobčil potem več spisov v »Zgodovinskem Zborniku« več let zaporedoma, kasneje pa v »Carnioli«. Ti spisi so mi dali obilo dela in raziskavanja, ker sem iskal podatke po raznih spisih in knjigah, in pa, ker sem pisal skoraj na vse župne urade in prosil svoje gg. sobrate, naj mi pošljejo podatke glede zvonov in njihovih napisov iz svojih župnij.

Mnogo sem se baval tudi z nabiranjem narodnega blaga, posebno v Beli Krajini, čigar sad sta v prvi vrsti knjižici »Biser-nice« zv. I. in II. Nabiral sem sicer tudi že v Št. Petru, posebno pravljičice o Starem Gradu, katere sem priobčil potem v »Zgodovini Šempeterske fare«, in slovarsko gradivo, katero sem poslal uredništvu Pleteršnikovega slovarja, a največ prilike za folklo-

ristiko pa sem našel šele v Adlešičih, v tej skrajni kranjski županiji tik ob Hrvaški meji. Tu sem začel precej nabirati nar. pesmi, pregovore, vraže, pravljice, narodne običaje in slovarsko gradivo, kar sem priobčeval potem v raznih listih, »Slovanu«, Lampetovih »Drobtinica« in v »Domu in Svetu«. Pri nabiranju nar. pesmi pa sem postopal takole: v šoli sem vprašal otroke, če znajo morda njihove matere, stare matere, ali tete kaj »starinskih popevk«, kakor so imenovali te pesmi. In ko sem poizvedel, katere znajo, sem naročil šolski deci, da naj pridejo iste popoldan k meni. In res so prihajale in mi potem narekovalle ali popevale po cele ure, jaz pa sem pisal. Da so pa raje prihajale, dal sem jim vselej kaj južine, mesa, kruha in vina in na zadnje še po eno dvajsetico. In tako sem rešil še o pravem času te vrlo zanimive narodne pesmi, katere sem potem priobčil skupaj z drugim narodnim blagom v obeh zvezkih »Bisernic«. A danes bi bilo to vse izgubljeno, ker so vse te ženice že davno pomrle, mladina pa ne zna nič več.

Razun nar. blaga pa sem nabiral tudi še razne predmete belokr. nar. noše, stare in tedanje, v svoji županiji in v sosednjih Preloka in Podzemelj, posebno od l. 1906. nadalje, tako da sem poslal dež. muzeju v Ljubljano več zabojev. Poslal sem zabunce, več različnih jalb (avb), veliko različnih pečic (peč), svatskih robcev in svatskih otiračev, prve so delili o »piru« (ženitnini) svatom v dar, na drugih, ki so bili včasih dolgi po 3 metre in več, so nosili o ženitnini kolače, pa tudi drugih raznih otiračev s zanimivimi vezeninami, med temi so bili tudi trije »Turški otirači«, katere sem dobil na Vrhovcih poleg pravoslavnega Marindola, več pasov in pasic i. dr. Razun tega sem bil nabral in poslal muzeju veliko zanimivih ženskih koral, ki so jih takrat še nosila dekleta in tudi še kaka žena, več lesenih čutar in več svetniških slik na steklo, katerih so imeli takrat še obilo po hišah. Poslal sem tudi več zbirk belokr. »písanic« (piruhov) in drugih predmetov. Vse te stvari sem pa, predno sem jih odposlal, zabeležil tudi v župni kroniki in jim dodal tudi nekatere opazke. Glede teh poslatev mi je pisalo vodstvo dež. muzeja 15. novb. 1906. l.: »Sedaj je naša belokranjska zbirka tako bogata in popolna, da se bo zelo lepo prezentirala. Hranimo jo v posebni belokr. omari, da boste Belokranjci ponosni na njo. Pred vsem so znamenite peče in pečice, katerih smo dobili tudi iz Dobljč lepo število. Najlepše so pač Vaše.« Tudi g. Gašp. Porenti, profesorju v škof.

zavodih v Št. Vidu, sem poslal nekaj predmetov belokr. noše in čutar, da jih uporabljajo pri pouku risanja. Razun tega sem bil poslal pa tudi škofijstvu različne predmete za škofijski cerkveni muzej iz svoje župnije in Podzemeljske, kakor mašno obleko, cerkveno posodje in kipe.

In ravno to zanimanje za belokr. nar. noše me je vzpodbudilo, da sem se udeležil na povabilo g. dež. glavarja Fr. Šukljeta, g. slikarja Jakopiča in † Iv. Štefeta l. 1908. 11. jun. cesarske slavnosti na Dunaju o priliki cesarjeve 60-letnice vladanja, ko sem spremljal Belokranjce, katerih nas je bilo čez 200, kot njihov voditelj na Dunaj. O naših nastopih in prireditvah »zelenega Jurija« in »belokr. ženitovanja« v cesarskem sprevodu je pisal obširneje »Slovenec« z dne 20. jun. št. 140. Listek. Drugi dan potem je fotografiral posebni fotograf, katerega nam je preskrbel dež. odbor, različne belokr. skupine in posamezne osebe v narodni noši — posnel je 29 slik — katerih nekatere je potem objavil »Dom in Svet«, nekatere pa II. zv. »Bisernic«. — Drugič smo se Belokranjci pojavili v prav lepem številu in v različnih skupinah prav zanimivih po nar. noši, na dan otvoritve belokr. železnice 25. maja 1914., katere slavnosti se je bil udeležil tudi železniški minister in prav obilo različne gospode in dostojanstvenikov, ki so se pripeljali v Belo Krajino s prvim vlakom. Nastopi Belokranjcev na različnih železn. postajah, kakor v Semiču, Metliki in posebno v Črnomlju pri prihodu prvega vlaka, so tujo gospodo, ki večinoma še ni videla in poznala Bele Krajine, kar presenetili vsled naše pestre nar. obleke, ki se je prav ta dan pokazala v vsi svoji lepoti in zanimivosti. V Črnomlju pa smo nameravali prirediti v čast prišlim gostom različne predstave, kakor zelenega Jurija, krésnice, predice, več skupin nar. noš iz različnih krajev Bele Krajine in belokr. svatbo. Žal pa, da nam je dež, ki je padal skoraj ves popoldan, skoraj vse preprečil in pokvaril. Velika škoda pa tudi, da nismo mogli teh zanimivih skupin, različnih noš i. dr., kar je bilo za ta dan vse pripravljeno, fotografirati, ker ni bilo pravočasno fotografa iz Ljubljane, kakor nam je bil obljubljen, pa prekasno poslan. Ta dan je bila prilika, ki se gotovo nikdar več ne povrne, posebno še, ker se je nar. noša tudi v oddaljenih župnijah kakor Adlešiči, Preloka, Vinica zadnji čas že močno opustila in bo kmalu vsa Bela Krajina »črna«. Za ta dan smo nameravali prirediti v Črnomlju tudi

belokr. razstavo, pa so nam tudi to iz Ljubljane odrekli. Vso to lepo slavnost je popisal »Slovenec« z dne 26. maja št. 118.

Zadnja leta mojega bivanja v Beli Krajini sem se pečal tudi z ornitologijo in opazovanjem živalskega življenja. Svoje ornitološke opazke sem pošiljal najprvo par let t prof. dr. Gvid. Sajovic-u, ki jih je porabljal za svoje spise v »Carnioli«, in nekoliko tudi v »Lovca«. Ko je bil pa urednik »Lovca« g. dr. Janko Lokar, me je prosil, naj bi dopisoval večkrat v »Lovca« posebno o živalstvu Bele Krajine, ki je tudi v tem oziru zanimiva. In tako sem objavljaj v »Lovcu« pod napisom »Iz lovskega nahrbtnika« različne svoje zapiske o tičjem življenju, o divjih mačkah, divjih prascih, jazbecih i. dr., kar nadaljujem tudi zdaj, odkar bivam v št. Lovrencu, in sem priobčil že precej spiskov, posebno od l. 1925. dalje.

Kot župni upravitelj v Adlešičih sem začel precej drugo leto in sicer meseca januarja l. 1887. pisati župno kroniko, ki je bila prva v vsi dekaniji Semiški, in sem jo pisal, posebno še za časa svetovne vojske, prav natančno in obširno. V njej sem zapisaval mnogo let tudi vremenske opazke, katere sem potem porabil za svoje različne spise in sestavke v »Dolenjskih Novicah« od l. 1915.—1919. pod naslovom: »Doneski k vremenoslovju Bele Krajine«. Pri svojem odhodu iz Adlešič pustil sem v arhivu 7 zvezkov župnih kronik in sicer za čas in obsežnih po straneh:

I. zv. od jan. 1887. do avg. 1904., strani 240. II. zv. od sept. 1904. do konca 1907., strani 196. III. zv. od jan. 1908. do sept. 1911., strani 196. IV. zv. od sept. 1911. do avg. 1916., strani 382. V. zv. od sept. 1916. do okt. 1918., strani 190. VI. zv. od okt. 1918. do febr. 1921., strani 190. VII. zv. od marc. 1921. do apr. 1922., strani 80.

Dopisoval sem pa tudi v »Amerik. Slovenca« blizu 20 let, skoraj edini izmed slov. duhovnikov, za kar sem dobival list zastonj. Ok. l. 1910. pisal mi je tedanji urednik »Am. Sl.« dr. Jos. Klepec in me prosil, da naj še nadalje dopisujem v list, češ, da so ravno moji dopisi pridobili »Am. Sl.« največ naročnikov med Belokranjci, ki so izvedeli iz njih belokr. novice, katere sem sporočal ne samo iz svoje župnije, ampak tudi iz drugih belokr. župnij. To sporočanje domačih novic v »Am. Sl.« mi je pa mnogo koristilo glede denarnih prispevkov in podpor za cerkvene potreščine, kadar sem kaj potreboval za župno cerkev ali podružnice. Pisal sem svojim župljanom v Ameriko in jim poslal nabi-

ralne pole. In res sem dobil prav veliko podpor. Večkrat sem dobil na eno pismo po 50, 100, pa tudi 150 gl. In to je bilo nekaj pred 25., 30.—40. leti. Darovali pa niso samo Belokranjci in Slovenci, ampak veliko tudi Hrvati. Za vse stvari, kar sem rabil pri cerkvah, sem dobil več kot polovico iz Amerike, drugo pa doma, in vse po prostovoljnih doneskih, da ni bilo treba nikdar pobirati po hišah ali pri davkih. Z Ameriškim denarjem sem preskrbel in naredil nove cerkv. zastave, nove orgle, dva križeva pota, v župni cerkvi in v Tribučah, oba nova vel. oltarja pri obeh podružnicah, prekril sem s pločevino župno cerkev in podružnico v Tribučah in oba zvonika pri podružnicah, v štirih letih sem sezidal 3 kapelice, v katerih eni, v Dolenjcih se tudi mašuje, naročil sem več novih zvonov, zadnjega največjega za župno cerkev, za katerega sem dobil en dan iz dveh krajev v Ameriki 48.000 K, in več drugega.

*

Moji spisi in spiski.

»Slov. Narod« l. 1880. št. 9. in 10. Listek: O najdbi rimskih denarjev v Mokronogu.

»Novice« l. 1880. št. 17: Domače starine: Slov. mapa iz l. 1775. — št. 20: Pravljica o Hmelniškem gradu na Dolenjskem.

L. 1886. je izšla knjižica: Zgodovina Šempeterske fare na Dolenjskem.

»Slovan« l. 1886. št. 12. in 13.: Lavoslav Gorenjec — Podgoričan (življenjepis).

»Slovan« l. 1886. št. 14., 20. 24.: Belokranjske narodne pesmi.

L. 1887. je izšla knjižica: Zgodovina Adlešičke fare na Belokranjskem.

»Slovan« l. 1887. št. 5., 6., 7., 11., 12.: Belokranjske nár. pesmi.

»Ljubljanski Zvon« l. 1887. št. 8.: Ivanjske pesmi iz Adlešič.

»Slovenec« l. 1887. št. 238. Listek: Nekoliko belokranjskih besed in izrazov iz Adlešič.

»Drobtinice« l. 1887. st. 288.: Belokranjski pregovori.

»Dom in Svet« l. 1888. str. 196.: Belokranjski pregovori.

»Dom in Svet« l. 1889. str. 132.: Belokranjske narodne pesmi.

»Dom in Svet« l. 1889. str. 163.: Belokranjske narodne pesmi.

»Dom in Svet« l. 1890. str. 256.: Belokranjski pregovori in reki.

»Dom in Svet« l. 1891. str. 174.: Mokronog (s sliko).

»Dom in Svet« l. 1891. str. 430.: Narodne stvari: Pesmi VI., VII.

»Dom in Svet« l. 1891. str. 431.: Nekoliko belokr. izrazov in slovniških posebnosti iz Adlešič.

- »Zgodovinski Zbornik« l. 1889.—1895. št. 4., 5., 6., 8., 9., 10., 17., 29.: Doneski k zgodovini zvonarjev iz zvonov na Kranjskem.
- »Dom in Svet« l. 1892. str. 480. in 528.: Nekoliko belokranjskih vraž in praznih ver.
- »Dom in Svet« l. 1893. str. 96.: Belokranjski pregovori in reki.
- »Dom in Svet« l. 1893. str. 136.: Grad Pobrežje v Beli Krajini (s sliko).
- »Dom in Svet« l. 1893. str. 192.: Belokranjski pregovori in reki.
- »Zgodovinski Zbornik« l. 1893. str. 359.—364.: Zgodovinski drob- tinice iz nekaterih cerkva na Dolenjskem.
- »Dom in Svet« l. 1893. str. 365.: Žalostna gora na Dolenjskem (s sliko na str. 209.). Ravnotam Grad Krupa v Beli Krajini (s sliko).
- »Dom in Svet« l. 1893. str. 367.: Mokronoški grad (s sliko).
- »Dom in Svet« l. 1893. str. 431.—432.: Nekoliko belokr. izrazov in slovnških nenavadnosti iz Adlešič II.
- »Izvestja muzejsk. društva« l. 1893. str. 160.: Dve opazki k Vrhovčevi »Zgodovini Novega Mesta.
- »Dom in Svet« l. 1894. str. 383.: Nekoliko belokr. vraž in praznih ver. III.
- »Dom in Svet« l. 1894. str. 512.: Nekoliko belokr. vraž in praznih ver. Vile.
- »Izvestja muzejsk. društva« l. 1895. str. 127.: Zemeljski potres v Mokronogu.
- »Izvestja muzejsk. društva« l. 1895. str. 167.: Koliko je štela Ljubljana pred 93. leti rokodelcev, obrtnikov in trgovcev. Ravnotam str. 168.: Zanimiv napis.
- »Dom in Svet« l. 1896. št. 4., 6., 10., 13., 14., 16.: Iz belokr. besednega zaklada. I.
- »Dom in Svet« l. 1897. št. 5., 6., 17.: Iz belokr. besednega zaklada. II.
- »Dom in Svet« l. 1897. str. 640.: Nár. blago: Vile.
- »Dom in Svet« l. 1899. št. 16., 17., 18., 20.: Iz belokr. besednega zaklada. III.
- L. 1906. izšel je I. zv. »Bisernic«, l. 1909. pa II. zv. »Bisernic«.
- »Dom in Svet« l. 1911. str. 164.: Belokranjski pregovori in reki.
- »Izvestje muzejsk. društva« l. 1908. str. 78.: O Vodnikovi in Čopovi sliki.
- »Carniola« l. 1911. str. 230.: Iz spominov na lakotno leto 1817. in: Kako nastajajo včasih krajevna imena.
- »Lovec« l. 1911. str. 113.: O divjem prascu — in str. 133.—134.: Divje zveri nekda v Beli Krajini.
- »Zlata Doba« l. 1912. str. 29.: Alkohol in potomstvo.
- »Carniola« l. 1912. str. 147.: Kako se spreminjajo včasih priimki.
- »Carniola« l. 1912. str. 223.—231.: Doneski k zgodovini zvonarjev in zvonov na Kranjskem. (Tu je tudi seznam vseh do tedaj znanih a) kranjskih zvonarjev, v kronol. redu, b) vseh tujih zvonarjev, katerih zvonovi se nahajajo na Kranjskem.)
- »Carniola« l. 1912. str. 292.: Nekoliko popravkov k R. Peruškovi oceni mojih »Bisernic«.

»Zlata Doba« l. 1913. str. 149.—150.: Alkohol — morilec.

»Carniola« l. 1914. str. 96.: Zanimiv zvon — in: Star zvonec iz edine pravoslavne cerkve na Kranjskem (iz Bojanec. — Ta zvonec sem kupil od cerkv. predstojništva na Bojancih za 12 gl. in ga podaril dež. muzeju v Ljubljani. V spisku sem objavil tudi nekaj podatkov glede naselitve Bojančanov na Bojancih).

»Lovec« l. 1914. št. 3. je prinesel 4 zapiske a) o ustreljeni kanji, b) o ustreljenem kačarju, c) o živo ujetem kragulju, č) o veliki bobnarici.

»Dom in Svet« l. 1914. str. 411.: 4 belokr. nár. pesmi — in str. 412.: Belokr. pregovori in reki.

»Lovec« l. 1914. str. 210.—211.: O nekaterih ticah selilkah glede na letošnjo izselitev.

»Dom in Svet« l. 1915. str. 108., 139.—140.: Iz belokr. besednega zaklada.

»Dolenjske Novice« l. 1915. št. 1.: Doneski k vremenoslovju meseca sušca v Beli Krajini.

»Dol. Novice« l. 1915. št. 5., 6.: Iz žalostnih zapiskov belokr. župne kronike: Ponesrečenci Adleške župnije v Ameriki.

»Dol. Novice« l. 1915. št. 9.: O nekaterih večjih požarih v Beli Krajini v zadnjih 27. letih.

»Dol. Novice« l. 1915. št. 13., 14., 16., 17., 18.: Doneski k vremenoslovju Bele Krajine II: Kako je v zadnjih 27 letih delala toča škodo po Beli Krajini, vzlasti v Adleški župniji.

»Dol. Novice« l. 1915. št. 27.: Doneski k vremenoslovju Bele Krajine III: Kdaj je v zadnjih 28 letih v Beli Krajini, vzlasti na Gorjancih, vsako leto prvikrat sneg zapal.

»Dol. Novice« l. 1916. št. 45.—52.: Doneski k vremenoslovju Bele Krajine IV: Kake žime smo imeli v zadnjih 29 letih v Beli Krajini, vzlasti v Adleški župniji.

»Dom in Svet« l. 1916. str. 52.—53.: Belokranjski pregovori in reki.

»Dol. Novice« l. 1916. št. 2.: O potresih v Adlešičih v zadnjih 30 letih.

»Carniola« l. 1916. str. 80.—84.: Doneski k zgodovini zvonarjev in zvonov na Kranjskem II.

»Dol. Novice« l. 1916. št. 7.—15.: Doneski k vremenoslovju Bele Krajine V: O vročini in suši v Beli Krajini, vzlasti v Adleški župniji, v zadnjih 30 letih.

»Dom in Svet« l. 1916. str. 279.—280.: Iz belokr. besednega zaklada.

»Dol. Novice« l. 1917. št. 44.: Dodatek k spisu v Dol. Novicah št. 7.—15.

»Dol. Novice« l. 1917. št. 47.—52. in št. 1., 2.: Kakšne letine smo imeli v Adleški župniji v zadnjih 30 letih.

»Dol. Novice« l. 1917. št. 4.: Kako so nekje v Beli Krajini lisico lovili.

»Dol. Novice« l. 1917. št. 5., 6., 7.: Kakšno zimo smo imeli letos v Beli Krajini, vzlasti v Adleški župniji.

»Dol. Novice« l. 1917. št. 9., 12., 14., 16., 29., 33. in l. 1918, št. 3., 8., 9.: Iz spominov na lakotno leto 1817. Spis je sestavljen za Dolenjske dekanije Semič, Novo Mesto, Trebnje in Žužemberk, kolikor sem mogel dobiti podatkov iz župnih matic za posamezne župnije.

»Dol. Novice« l. 1918. št. 10.: Kako so ujeli nekje v Beli Krajini kuno-zlatico živo.

»Dom in Svet« l. 1918. str. 168.: Belokranjski pregovori in reki.

»Dom in Svet« l. 1919. str. 172.: Belokranjski pregovori in reki — in: Iz belokr. besednega zaklada.

»Dol. Novice« l. 1919. št. 6.—35.: Doneski k vremenoslovju Bele Krajine VI: Kakšno vreme smo imeli v Beli Krajini, vzlasti v Adleški župniji v zadnjih 10 letih v posameznih mesecih. (Spis je natisnjen samo do konca julija l. 1917., ker so potem »Dol. Novice« prenehale. Ostali rokopis pa je v župni kroniki v Adlešičih).

»Dom in Svet« l. 1919. str. 310.: Belokr. pregovori in reki.

»Lovec« l. 1920. str. 150.: Divje mačke in volk v Beli Krajini l. 1919.

»Dom in Svet« l. 1920. str. 9.—10. (na platnicah): Belokranjski pregovori in reki.

»Lovec« l. 1921. str. 63.: O udomačeni vidri.

»Lovec« l. 1921. str. 127.—128.: Nekoliko podatkov o tičjem življenju v Beli Krajini za l. 1920.

»Lovec« l. 1921. str. 145.—156.: O jazbecih v Beli Krajini.

»Lovec« l. 1921. str. 358.—359.: O divjih mačkah v Beli Krajini.

»Lovec« l. 1921. str. 379.: O dehorjih v Beli Krajini.

»Dom in Svet« l. 1922. str. 48.: Belokr. pregovori in reki.

»Lovec« l. 1922. str. 140.: Divje mačke v Beli Krajini.

»Lovec« l. 1922. str. 227.: O divjem prascu — in str 230.: Nekaj doneskov glede tičjega življenja v Beli Krajini za l. 1921.

»Lovec« l. 1925. str. 364.—365.: O udomačenih vidrah.

»Lovec« l. 1926. str. 164.: O divjih mačkah.

»Lovec« l. 1926. str. 229.—230.: Nekoliko podatkov o tičjem življenju v Št. Lovrencu na Dol. za l. 1925.

»Mladika« l. 1926. str. 310.: Narodni pregovori in reki a) Belokranjski iz Adlešič — str. 428.—429. b) Dolenjski iz Št. Lovrenca.

»Lovec« l. 1926. str. 406.—407.: Želve v Krki.

»Slovenec« l. 1926. št. 294. Listek: † Milan Šašelj (življenjepis s sliko).

»Lovec« l. 1927. str. 43.: Želve v Krki.

»Slovenec« l. 1927. št. 26 a. Listek: O divjanju fašistov o priliki anekdote sije l. 1921. v Istri.

»Slovenec« l. 1927. št. 57., 61., 62. Listek: Dve zanimivi pismi nekdanjega spremljevalca misijonarja Knobleharja na njegovem misijonskem potu v Egipt, Nubijo in Sudan iz l. 1853. in 1854.

»Lovec« l. 1927. str. 207.: O udomačeni vidri.

»Lovec« l. 1927. str. 207.—208.: Nekoliko podatkov o tičjem življenju v Št. Lovrencu na Dol. za l. 1926.

»Lovec« l. 1927. str. 236.: O nekdanjih risih na Kranjskem.

»Lovec« l. 1927. str. 308.: O udomačeni divji gosi.

»Lovec« l. 1927. str. 345.: O nekaterih nenavadnih gnezditvah.

»Lovec« l. 1927. str. 374., Želva v Krki.

»Mladika« l. 1927. str. 435.: Dolenjski pregovori in reki.

»Lovec« l. 1927. str. 441.—442.: Mačka velika škodljivka lova — in: Kača na drevesu.

»Lovec« l. 1928. str. 27.—29.: O zatiranju tic-selilk po Italijanih — in: Par opazk glede škurhov na Kranjskem.

Časopis za slov. jezik, književnost in zgodovino« 1928 str. 171—173: Slovarski doneski iz Št. Lovrenca na Dol.

»Lovec« l. 1928. str. 88.—89.: Nekoliko podatkov o tičjem življenju v Št. Lovrencu na Dol. za l. 1927.

»Lovec« l. 1928. str. 202.: Zvestoba lovskega psa.

»Mladika« l. 1928. str. 304.—306.: Nepoznan slovenski slikar (Jakob Šašel, s sliko).

»Lovec« l. 1928. str. 339.: Ljubezen in prijaznost ovčjega psa do drugih živali — in str. 341.: Želve na Kranjskem — in: Želve v Krki in drugod.

»Mladika« l. 1928. str. 465.: Dolenjski pregovori in reki.

»Lovec« l. 1929 str. 111—112: Ornitološki zapiski za Št. Lovrenec ob Tem. na Dolenjskem in njegovo okolico za l. 1928.

Résumé.

Ivan Feliks Šašelj, le plus fécond des folkloristes slovènes, naquit le 13 mai 1859 à Mokronog (département de Ljubljana). Il était curé pendant 36 ans dans la paroisse de Adlešiče, en Carniole Blanche. Ainsi il avait l'occasion de connaître jusqu'au fond l'âme et la vie du peuple, habitant les rives de la Kolpa.

